

sygn. akt V GC 794/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 grudnia 2015 r.

Sąd Rejonowy w Tarnowie – Wydział V Gospodarczy

w składzie

Przewodniczący SSR Michał Bień

Protokolant stażysta Edyta Raś

po rozpoznaniu w dniu 10 grudnia 2015 r. w Tarnowie

sprawy z powództwa D. B. prowadzącej działalność gospodarczą pod firmą Firma (...)

przeciwko P. (1)spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w M.

o zapłatę kwoty 1.689,52 (słownie: jeden tysiąc sześćset osiemdziesiąt dziewięć złotych pięćdziesiąt dwa grosze) zł wraz z odsetkami ustawowymi

I. oddała powództwo;

II. zasądza od powoda D. B. na rzecz strony pozwanej P. (1)spółki z ograniczoną odpowiedzialnością kwotę 617,00 (słownie: sześćset siedemnaście) zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

SSR Michał Bień

sygn. akt V GC 794/14

UZASADNIENIE

***wyroku Sądu Rejonowego w Tarnowie
z dnia 22 grudnia 2015 r.***

I

Powódka D. B. prowadząca działalność gospodarczą pod firmą Firma (...) w pozwie wniesionym w dniu 10 marca 2014 r. w postępowaniu upominawczym skierowanym przeciwko P. (1)spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w M. domagała się zasądzenia kwoty 1.689,52 (słownie: jeden tysiąc sześćset osiemdziesiąt dziewięć złotych pięćdziesiąt dwa grosze) zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od kwoty 1.689,52 zł od dnia 31 grudnia 2013 r. do dnia zapłaty oraz kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych i kosztów opłaty za pełnomocnictwo.

Na uzasadnienie pozwu powódka podniosła, iż w ramach prowadzonej działalności gospodarczej przyjęła od strony pozwanej zlecenie przewozu numer W – (...) – 2013 POL/RW zobowiązując się do przewozu ładunku z miejsca załadunku z Żarach do miejsca rozładunku Savigliano we Włoszech za określoną cenę na warunkach określonych w tymże zleceniu. Po należyтым wykonaniu zlecenia stwierdzonym listem przewozowym CMR oraz dokumentem transportowym D. B. wystawiła fakturę VAT numer (...)

z dnia 31 października 2013 r. W związku z nieuregulowaniem przez stronę pozwaną należnego świadczenia w wyznaczonym terminie, powódka wezwała P. (1)spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością do jego zapłacenia. Wezwanie nie odniosło jednak spodziewanych rezultatów.

D. B. podała, że po otrzymaniu wezwania do zapłaty strona pozwana dokonała dnia 23 stycznia zapłaty kwoty 1.042,59 zł, na pozostałą zaś część, tj. kwotę 1.689,52 zł, jak twierdziła w piśmie z dnia 28 stycznia 2014 r., dokonała kompensaty z notą obciążeniową oznaczoną jako NOTA – (...) – 09 – 2013 – P. Powódka nie uznała takiego rozliczenia, gdyż nota wskazana przez P. (1)spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością do kompensaty została wystawiona bezpodstawnie i nigdy nie została przez D. B. uznana.

Powódka stwierdziła, że nota obciążeniowa została wystawiona w następstwie okoliczności, kiedy to w dniu 10 września 2013 r. o godzinie 16:16 P. (1)spółka z ograniczoną odpowiedzialnością przesłała faxem zlecenie przewozu numer (...) – 2013 POL/BW. W zleceniu tym określono termin załadunku na ten sam dzień, tj. dnia 10 września 2013 r. na godzinę 17:00 – 18:00. D. B. po otrzymaniu zlecenia w przeciągu około 30 minut skontaktowała się telefonicznie ze stroną pozwaną i poinformowała ją, że gdyby nie awaria samochodu, to mogłaby przyjąć zlecenie bez zastrzeżeń i podstawić samochód do załadunku w wyznaczonej godzinie. Jednocześnie zaproponowała, że zamiast tego podstawić samochód następnego dnia o godzinie 09:00. Takie zachowanie D. B. wypełniało dyspozycję z art. 68. k.c.

D. B. naprowadziła, że P. (1)spółka z ograniczoną odpowiedzialnością wyraziła zgodę na takie rozwiązanie, jednakże następnego dnia o godzinie 08:00 poinformowała powódkę, że transport odbędzie się innym samochodem. Kilka dni później powódka otrzymała notę obciążeniową wystawioną przez stronę pozwaną z tytułu niepodjęcia towaru.

Powódka podała, że nie sposób było zgodzić się na notę obciążeniową wystawioną na podstawie zlecenia przesłanego na około godzinę przed wyznaczonym terminem załadunku biorąc pod uwagę telefoniczne zastrzeżenia co do braku możliwości podstawienia samochodu w wyznaczonym w tymże zleceniu terminie i zgodnym z art. 68. k.c. złożeniem przez D. B. kontroferty. Strona pozwana przyznała w piśmie z dnia 04 lutego 2014 r., że zleciła powódce transport w dniu 10 września 2013 r., przemilczała jednak fakt, że zlecenie przesłane zostało faksem na około godzinę przed terminem załadunku oraz, że D. B. w ciągu niespełna 30 minut od otrzymania zlecenie zastrzegła, że nie była w stanie podstawić samochodu do załadunku w wyznaczonym terminie oraz złożyła propozycję zmiany terminu załadunku, co było jednoznaczne ze złożeniem zastrzeżenia do zlecenia i warunków w nim określonych. Brak zatem było podstaw do wystawienia przez stronę pozwaną noty obciążeniowej a tym samym brak było wymagalnej wierzytelności, którą P. (1)spółka z ograniczoną odpowiedzialnością przedstawiła do potrącenia.

W końcowej części uzasadnienia pozwu D. B. stwierdziła, że strona pozwana nie uregulowała należności pieniężnej wynoszącej 1.689,52 zł. Nie mogła też skutecznie dokonać potrącenia z uwagi na bezzasadność wystawienia noty obciążeniowej a tym samym brak wymagalnej wierzytelności, z którą P. (1)spółka z ograniczoną odpowiedzialnością mogłaby potrącić jej dług (k. 2 – 5).

Na podstawie odpisów dokumentów dołączonych do pozwu oraz twierdzeń zawartych w uzasadnieniu pozwu Sąd Rejonowy w Tarnowie Wydział V Gospodarczy w dniu 17 marca 2014 r. wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, którym nakazał stronie pozwanej P. (1) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością, aby zapłaciła na rzecz powoda D. B. kwotę 1.689,52 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od kwoty 1.689,52 zł od dnia 31 grudnia 2013 r. do dnia zapłaty oraz kwotę 647,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu w tym kwotę 617,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w terminie dwóch tygodni od dnia doręczenia nakazu, albo wniosła w tymże terminie sprzeciw (k. 37).

W dniu 17 kwietnia 2014 r. (data oddania przesyłki w placówce pocztowej operatora pocztowego obowiązującego do świadczenia usług powszechnych) P. (1) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością wniosła sprzeciw od powyższego nakazu zapłaty zaskarżając go w całości i wnosząc o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych dla adwokatów i kosztów opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w wysokości 17,00 zł.

Na wstępie P. (1) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością przyznała, że zleciła D. B. w dniu 10 września 2013 r. na podstawie dokumentu zlecenia przewozu numer (...) – 2013 – POL/BW przewóz towarów (przewóz międzynarodowy) z miejscowości Monte San Vito we Włoszech do miejscowości Radomsko stanowiącej punkt docelowy przewozu towarów, które miały być dostarczone w dniu 11 września 2013 r. do godziny 18:00. Wszelkie kwestie dotyczące zlecenia były omawiane przez powoda ze stroną pozwaną i nie budziły zastrzeżeń. D. B. jednak pomimo przyjęcia zlecenia akceptując bez zastrzeżeń wszystkie warunki jego realizacji, nie wykonała go w ogóle. Początkowo bowiem po wzajemnych ustaleniach zaakceptowano, aby załadunek towaru nastąpił dopiero w dniu 11 września 2013 r. w godzinach porannych ze względu na fakt, iż poprzedniego dnia, tj. 10 września 2013 r. uległ awarii pojazd powoda, którym miał zostać przewieziony towar zgodnie ze zleceniem. W dniu 11 września 2013 r. D. B. nie miała możliwości wykonania przewozu ze względu na niesprawny pojazd, który miał pozostać w naprawie około 1 – 2 dni. Potwierdziła to korespondencja pocztą elektroniczną oraz rozmowy między pracownikiem powoda K. P. a pracownikiem strony pozwanej monitorującym przewóz B. W. datowane na dni 10 – 11 września 2013 r. W związku z brakiem pojazdu zarówno ze strony D. B. jak i P. (1)spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, którym dokonano by przewozu towarów, klient strony pozwanej sam zapewnił pojazd zastępczy, był to bowiem dla niego bardzo ważny przewóz i zależało mu na czasie. Jedynie w drodze wyjątku zgodził się na przelożenie daty załadunku z dnia 10 września 2013 r. na dzień 11 września 2013 r. W przypadku jednak braku zapewnienia pojazdu przez stronę pozwaną, tj. w konsekwencji przez powoda, klient strony pozwanej zrezygnował z jej usług transportowych.

Strona pozwana podała, że powódka nie wykonała zobowiązania niepieniężnego to jest odebrania i dostarczenia towaru będącego przedmiotem przewozu do miejsca docelowego. D. B. przyjmując zlecenie była związana treścią przedmiotowego zlecenia w tym instrukcjami strony pozwanej. Wobec powyższego P. (1)spółka z ograniczoną odpowiedzialnością na podstawie punktu 13 uwag zlecenia przewozu obciążyła powódkę kwotą w wysokości 400,00 EURO, co stanowiło w walucie polskiej kwotę 1.689,52 zł i wystawiła w tym zakresie notę obciążeniową oznaczoną jako NOTA – (...) – 09 – 2013 POL do zlecenia numer (...) – 2013 – POL z dnia 16 września 2013 r. z datą zapłaty 30 września 2013 r. doręczoną powódce w dniu 23 września 2013 r. Zgodnie bowiem z brzmieniem punktu 13 zlecenia przewozu w razie nie podstawienia pojazdu (środka transportu) pod załadunek towaru zleceniodawca był uprawniony do zlecenia przewozu innemu podmiotowi na koszt zleceniobiorcy lub obciążenia go karą umową w wysokości 400 EURO.

P. (1)spółka z ograniczoną odpowiedzialnością podniosła dalej, że na podstawie dokumentu zlecenia przewozu numer W – (...) – 2013 – POL/RW z dnia 29 października 2013 r. zleciła D. B. kolejny przewóz towarów (przewóz międzynarodowy) z miejscowości Żary, gdzie miał nastąpić załadunek towaru w dniu 28 października 2013 r. w godzinach między 08:00 – 21:00 do miejscowości Savigliano we Włoszech stanowiącej punkt docelowy przewozu towarów, które miały zostać dostarczone w dniu 31 października 2013 r. do godziny 10:00. Wskazane zlecenie zostało wykonane przez D. B. w sposób należyty, w wyniku czego wystawiła ona fakturę VAT numer (...) datowaną na dzień 31 października 2013 r. opiewającą na kwotę wysokości 2.732,11 zł „brutto”, tj. 2.221,23 zł „netto” za usługę transportową wykonaną według zlecenia przewozu.

Strona pozwana naprowadziła, że z uwagi na to, iż D. B. nie uiściła należności wynikającej z noty obciążeniowej wystawionej przez pozwaną, w związku z niewykonaniem zlecenia przewozu z dnia 10 września 2013 r. przez powódkę, P. (1)spółka z ograniczoną odpowiedzialnością dokonała kompensaty wzajemnych wierzytelności stron postępowania zgodnie z art. 498. k.c. Pozostała część świadczenia pieniężnego wynikającego z wierzytelności powódki udokumentowanej fakturą VAT numer (...), tj. w wysokości 1.042,59 zł spełniła poprzez zapłatę na wskazany rachunek bankowym z dniem 23 stycznia 2014 r. Wskutek zatem dokonanego przez stronę pozwaną potrącenia doszło do wzajemnej kompensaty wzajemnych wierzytelności stron postępowania do wysokości wierzytelności niższej, która przysługiwała stronie pozwanej, gdyż wynosiła zgodnie z wystawioną notą obciążeniową 1.689,52 zł. Kwota dochodzona przez stronę pozwaną wobec powódki była niższa niż wysokość jej wierzytelności z dnia, kiedy potrącenie stało się możliwe. W związku z powyższym z dniem 23 stycznia 2014 r. strona pozwana dokonując zapłaty D. B. wynikającej ze zlecenia przewozu numer W – (...) – 2013 – POL/RW z dnia 29 października 2013 r. odliczyła należną jej kwotę z powyższego tytułu regulując tym samym wszelkie zobowiązania między stronami postępowania.

P. (1)spółka z ograniczoną odpowiedzialnością wskazała, że do oświadczeń o potrąceniu miał zastosowanie art. 60. k.c. a więc wola osoby dokonującej potrącenia mogła być wyrażona przez każde jej zachowanie, byleby ujawniało ono tę wolę w sposób dostateczny. Strona pozwana początkowo wysłała do powódki notę obciążeniową z dnia 16 września 2013 r., której otrzymanie potwierdziła również D. B. w treści pozwu. Wierzytelność strony pozwanej względem powoda stała się wymagalna z dniem 01 października 2013 r. Natomiast powódka dochodziła swojej wierzytelności w wysokości 2.732,11 zł zgodnie z fakturą VAT numer (...), gdzie oznaczono termin zapłaty na dzień 30 grudnia 2013 r. a zatem wierzytelność D. B. względem strony pozwanej stała się wymagalna z dniem 31 grudnia 2013 r.

Z dniem 28 stycznia 2013 r. (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością wysłała D. B. oświadczenie o kompensacie, stanowiące oświadczenie woli o potrąceniu wierzytelności stron postępowania, zaś powódka nie zaprzeczyła, że wskazywane oświadczenie strony pozwanej otrzymała.

Z dniem 23 stycznia 2014 r. strona pozwana wykonała także polecenie przelewu na rzecz D. B. kwoty 1.042,59 zł, która to kwota stanowiła różnicę pomiędzy należnością strony pozwanej względem powódki wynikającą z faktury VAT numer (...) w wysokości poniesionej przez stronę pozwaną szkody w wyniku niewykonania umowy przez powoda, tj. kwoty 1.689,52 zł zgodnie z notą obciążeniową (k. 43 – 50).

W piśmie procesowym z dnia 29 grudnia 2014 r. stanowiącym replikę na sprzeciw od nakazu zapłaty D. B. oświadczyła, że podtrzymała wszystkie twierdzenia i wnioski zawarte w pozwie oraz zaprzeczyła wszelkim twierdzeniom podniesionym w sprzeciwie od nakazu zapłaty za wyjątkiem wyraźnie przyznanych.

W uzasadnieniu pisma procesowego D. B. podniosła, że strona pozwana nie kwestionowała zasadności ani wysokości jej roszczenia. P. (1)spółka z ograniczoną odpowiedzialnością wskazała bowiem, że zlecenie numer W – (...) – 2013 – POL/RW zostało wykonane w sposób należyty, na co wskazywały również dowody powołane przez powódkę. Strona pozwana wskazała również, że dokonała częściowej zapłaty za to zlecenie. Bezspornym zatem było, że strona pozwana uznała zasadność całej kwoty wynikającej z faktury VAT numer (...) z dnia 31 października 2013 r.

a jedynie zarzuciła, że rozliczenie kwoty 1.689,52 zł dokonało się w drodze potrącenia, czemu jednak D. B. zaprzeczyła.

Odnosząc się do zarzutu niewykonania umowy na podstawie zlecenia przewozu numer (...) – 2013 – POL/BW z dnia 10 września 2013 r. D. B. wskazała, że umowa przewozu zawarta na podstawie tego zlecenia miała znaczenie w takim zakresie, w jakim strona pozwana wywodziła z niej podstawę wierzytelności będącej przedmiotem potrącenia z wierzytelnością powódki. Spór w postępowaniu dotyczył zatem nie wysokości i zasadności roszczenia D. B., które zostało przez stronę pozwaną uznane a wysokości

i zasadności roszczenia strony pozwanej względem powódki z tytułu noty obciążeniowej oznaczonej jako NOTA – (...) – 09 – 2013 – POL, której D. B. nie uznała.

Powódka podniosła, że już w pozwie naprowadziła, iż nie przystąpiła do wykonania zlecenia transportowego numer (...) – 2013 – POL/BW

i nigdy nie przystąpiła do jego realizacji. Z uwagi na awarię samochodu i brak możliwości dokonania załadunku zgodnie z przesłanym jej przez stronę pozwaną faksem zleceniem, poinformowała o tym stronę pozwaną proponując zmianę terminu załadunku na dzień następny. Zachowanie takie należało traktować jako kontrofertę a nie przyjęcie zlecenia do realizacji. Bezpodstawnym wobec tego było wystawienie noty obciążeniowej oznaczonej jako NOTA – (...) – 09 – 2013 – POL.

D. B. zaprzeczyła, że (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością wykazała, iż zlecenie zostało przyjęte bez zastrzeżeń. Z załączonych dokumentów wynikało, że strona pozwana miała świadomość, iż zlecenie, jakie przesłała powódce, nie zostało przyjęte do realizacji na warunkach

w nim określonych. Pomimo tej świadomości strona pozwana wystawiła notę obciążeniową za niedotrzymanie tych warunków zlecenia, które było przedmiotem zastrzeżeń powódki podczas składania kontroferty. Nie sposób było zatem zgodzić się z zasadnością noty obciążeniowej wystawionej na takiej podstawie. Dowodem przyjęcia przez powódkę zlecenia do realizacji mogłoby być podpisane przez nią zlecenie, jednakże strona pozwana nie dysponowała takim dowodem a to ze względu na nieprzyjęcie przez D. B. tego zlecenia do realizacji.

Powódka przyznała, że strona pozwana przesłała jej zlecenie transportowe numer (...) – 2013 – POL/BW. Zaprzeczyła jednak, że zlecenie zostało przyjęte bez zastrzeżeń. D. B. złożyła bowiem kontrofertę modyfikując termin załadunku, na którą strona pozwana się wstępnie zgodziła, lecz ostatecznie P. (1)spółka z ograniczoną odpowiedzialnością stwierdziła, że zlecenie było nieaktualne, gdyż oferta została przyjęta przez innego przewoźnika, który był w stanie wcześniej od powoda dokonać załadunku. Strona pozwana bezpodstawnie wystawiła notę obciążeniową tytułem niepodjęcia towaru w terminie. Nie była uprawniona do wystawienia takiej noty, gdyż zlecenie nie zostało przez D. B. przyjęte na takich warunkach, czego strona pozwana miała pełną świadomość. Wobec powyższego oświadczenie o potrąceniu złożone przez stronę pozwaną nie mogło być skuteczne, z uwagi na brak wymagalnej wierzytelności przedstawionej do potrącenia, a co za tym idzie, zarzut potrącenia nie zasługiwał na uwzględnienie (k. 80 – 82).

Bezsporne pomiędzy stronami było, że (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością na podstawie dokumentu zlecenia przewozu numer W – (...) – 2013 – POL/RW z dnia 29 października 2013 r. zleciła D. B. przewóz towarów w zakresie przewozu międzynarodowego z miejscowości Żary, gdzie miał nastąpić załadunek towaru w dniu 28 października 2013 r. w godzinach między 08:00 – 21:00 do miejscowości Savigliano we Włoszech stanowiącej punkt docelowy przewozu towarów, które miały zostać dostarczone w dniu 31 października 2013 r. do godziny 10:00. Poza sporem było, że zobowiązanie wynikające ze zlecenia transportowego zostało wykonane przez D. B. w sposób należyty. Strony zgodnie przyznały, że w następstwie wykonania zobowiązania z umowy przewozu D. B. wystawiła fakturę VAT numer (...) datowaną na dzień 31 października 2013 r. opiewającą na kwotę wysokości 2.732,11 zł „brutto”, tj. 2.221,23 zł „netto”. Strony zgodne były co do tego, że po otrzymaniu wezwania do zapłaty P. (1)spółka z ograniczoną odpowiedzialnością dokonała dnia 23 stycznia 2014 r. zapłaty kwoty 1.042,59 zł. Poza sporem było, że w zakresie pozostałej części wynagrodzenia, tj. kwoty 1.689,52 zł (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością złożyła D. B. oświadczenie o potrąceniu kwoty wskazanej w nocie obciążeniowej oznaczonej jako NOTA – (...) – 09 – 2013 – P. Strony zgodnie przyznały, że nota obciążeniowa numer NOTA – (...) – 09 – 2013 – P została wystawiona w związku z wcześniejszym zleceniem P. (1) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością D. B. wykonania usługi przewozu. Bezsporne było, że w dniu 10 września 2013 r. na podstawie dokumentu zlecenia przewozu numer (...) – 2013 – POL/BW P. (1)spółka z ograniczoną odpowiedzialnością przesłała faksem D. B. zlecenie przewozu towarów w zakresie przewozu międzynarodowego z miejscowości Monte San Vito we Włoszech do miejscowości Radomsko stanowiącej punkt docelowy przewozu towarów, które miały być dostarczone w dniu 11 września 2013 r. do godziny 18:00.

II

Bezsporne było, że (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością na podstawie dokumentu zlecenia przewozu numer W – (...) – 2013 – POL/RW z dnia 29 października 2013 r. zleciła D. B. przewóz towarów w zakresie przewozu międzynarodowego z miejscowości Żary, gdzie miał nastąpić załadunek towaru w dniu 28 października 2013 r. w godzinach między 08:00 – 21:00 do miejscowości Savigliano we Włoszech stanowiącej punkt docelowy przewozu towarów, które miały zostać dostarczone w dniu 31 października 2013 r. do godziny 10:00 (k. 2 – 5, k. 9 – 11, k. 43 – 50). Poza sporem było, że zobowiązanie wynikające ze zlecenia transportowego zostało wykonane przez D. B. w sposób należyty (k. 2 – 5, k. 13 – 14, k. 43 – 50, k. 80 – 83). Strony zgodnie przyznały, że w następstwie wykonania zobowiązania z umowy przewozu D. B. wystawiła fakturę VAT numer (...) datowaną na dzień 31 października 2013 r. opiewającą na kwotę wysokości 2.732,11 zł „brutto”, tj. 2.221,23 zł „netto” (k. 2 – 5, k. 12, k. 43 – 50). Strony zgodne były co do tego, że po otrzymaniu wezwania do zapłaty P. (1)spółka z ograniczoną odpowiedzialnością dokonała dnia 23 stycznia 2014 r. zapłaty kwoty 1.042,59 zł (k. 2 – 5, k. 24, k. 43 – 50). Poza sporem było, że w zakresie pozostałej części wynagrodzenia, tj. w części co do kwoty 1.689,52 zł P. (1) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością złożyła D. B. oświadczenie o potrąceniu kwoty wskazanej w nocie obciążeniowej oznaczonej jako NOTA – (...) – 09 – 2013 – P (k. 2 – 5, k. 21, k. 23, k. 43 – 50, k. 80 – 83). Strony zgodnie przyznały, że nota obciążeniowa numer NOTA – (...) – 09 – 2013 – P została wystawiona w związku z wcześniejszym zleceniem P. (1) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością D. B. wykonania usługi przewozu (k. 2 – 5, k. 19 – 20, k. 43 – 50, k. 80 – 83). Bezsporne było, że w dniu 10 września 2013 r. na podstawie dokumentu zlecenia przewozu numer (...) – 2013 – POL/ (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością przesłała faksem D. B. zlecenie przewozu towarów w zakresie przewozu międzynarodowego z miejscowości Monte San Vito we Włoszech do miejscowości Radomsko

stanowiącej punkt docelowy przewozu towarów, które miały być dostarczone w dniu 11 września 2013 r. do godziny 18:00 (k. 2 – 5, k. 19 – 20, k. 43 – 50).

Sąd Rejonowy w Tarnowie ustalił ponadto następujący stan faktyczny:

Zgodnie z treścią pisemnego zlecenia przewozu z dnia 10 września 2013 r. i przesłanego w tym samym dniu w razie niepodstawienia pojazdu (środka transportu) pod załadunek towaru zleceniodawca był uprawniony do zlecenia przewozu innemu podmiotowi na koszt zleceniobiorcy lub obciążenie go karą umowną w wysokości 400,00 Euro (punkt 13 uwag zlecenia przewozu numer (...) – 2013 – POL/BW).

Dowód: odpis zlecenia przewozu numer (...) – 2013 – POL/BW – k. 19 – 20.

Oferta wykonania usługi przewozu została złożona przez spedytora P. (1)spółki z ograniczoną odpowiedzialnością spedytorowi D. B. G. L. (1). W wyniku przesłania zlecenia przewozu z dnia 10 września 2013 r., co nastąpiło już po godzinie 16.00, ustalono, że samochód zostanie podstawiony do załadunku tego samego dnia do godziny 18:00.

Dowód: zeznania świadka G. L. (1) – k. 92 – 93 verte .

Zlecenie wykonania usługi przewozu przyjął tego dnia G. L. (2)ski.

Dowód: zeznania świadka K. P. – k. 93 verte – 95.

Do zlecenia wykonania usługi przewozu nie zostały zgłoszone żadne zastrzeżenia, choć samo zlecenie nie zostało zwrócone z podpisem pracownika D. B. czy też samej D. B.. Z warunków zlecenia wynikało jednak, że jeżeli w ciągu 30 minut od jego nadesłania nie nastąpi odmowa jego przyjęcia w jakiegokolwiek formie, to jest ono uznane za przyjęte do realizacji na podanych w nim warunkach.

Dowód: zeznania świadka B. W. – k. 170 – 172.

Kierowca pojazdu, który miał zostać załadowany, nie mógł jednak podjechać po odbiór przesyłki. Okazało się, że samochód nie mógł odpalić, a na desce rozdzielczej pojazdu pojawiła się informacja o awarii wtrysku. Kierowca tego pojazdu zawiadomił o tym spedytora z firmy (...).

Dowód: zeznania świadka G. L. (1) – k. 92 – 93 verte .

K. P. zawiadomiła z kolei spedytora firmy (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością o awarii pojazdu D. B.. K. P. zawiadomiła pracownika P. (1)spółki z ograniczoną odpowiedzialnością telefonicznie a stało się to już po godzinach pracy.

Dowód: zeznania świadka G. L. (1) – k. 92 – 93 verte ; zeznania świadka K. P. – k. 93 verte – 95; częściowo zeznania świadka B. W. – k. 170 – 172.

B. W. informację o awarii pojazdu D. B. otrzymał około godziny 18:00.

Dowód: wydruk wiadomości przesłanej pocztą elektroniczną – k. 55; zeznania świadka B. W. – k. 170 – 172.

G. L. (1) i K. P. podobnie jak i inni pracownicy zatrudnieni na stanowisku spedytorów byli uprawnieni do zawierania umów przewozu w imieniu D. B.. K. P. pracowała także po godzinie 16:00 tyle, że już nie w miejscu prowadzenia działalności przez D. B..

Dowód: zeznania świadka G. L. (1) – k. 92 – 93 verte ; zeznania świadka K. P. – k. 93 verte – 95.

Ładunek przeznaczony do przewozu nie został odebrany przez kierowcę D. B. na skutek wypadku losowego. Awarii uległ pojazd, który ładunek miał przewieźć.

Dowód: zeznania świadka G. L. (1) – k. 92 – 93 verte ; zeznania świadka K. P. – k. 93 verte – 95; zeznania świadka B. W. – k. 170 – 172.

K. P. po zawiadomieniu B. W. o awarii pojazdu D. B. uzgodniła, że znajdzie rano następnego dnia samochód zastępczy.

Dowód: zeznania świadka G. L. (1) – k. 92 – 93 verte ; częściowo zeznania świadka K. P. – k. 93 verte – 95; zeznania świadka B. W. – k. 170 – 172.

Rano w dniu 11 września 2013 r. samochód taki ostatecznie nie został jednak podstawiony.

Dowód: wydruk rozmowy prowadzonej na portalu trans – in – k. 56 – 57; zeznania świadka B. W. – k. 170 – 172.

W piśmie z dnia 11 września 2013 r. (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawiadomiła D. B., że obciążyła ją kwotą 400,00 EURO w związku z nieodebraniem towaru z miejscowości Monte San Vito z zakładu Tecnoplast tytułem niepodstawienia pojazdu pod załadunek.

Dowód: odpis pisma z dnia 11 września 2013 r. – k. 53.

W związku z tym pismem (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sporządziła notę obciążeniową numer NOTA – (...) – 09 – 2013 – POL datowaną na dzień 16 września 2013 r. W nocie wskazano kwotę 400,00 EURO przeliczoną na kwotę 1.689,52 zł tytułem kary umownej za niepodjęcie towaru. W nocie wskazano numer zlecenia przewozowego oznaczonego numerem (...) – 2013 – POL.

Dowód: odpis noty obciążeniowej numer NOTA – (...) – 09 – 2013 – POL z dnia 16 września 2013 r. – k. 21.

D. B. wezwała w piśmie z dnia 15 stycznia 2014 r. P. (1)spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością do zapłaty kwoty 2.732,11 zł z tytułu łącznej kwoty wynagrodzenia objętego fakturą VAT numer (...).

Dowód: odpis pisemnego wezwania do zapłaty z dnia 15 stycznia 2014 r. – k. 16.

Wezwanie do zapłaty zostało wysłane listem poleconym w dniu 15 stycznia 2014 r.

Dowód: odpis strony z książki nadawczej – k. 17 – 18.

W piśmie z dnia 28 stycznia 2014 r. stanowiącym odpowiedź na pisemne wezwanie do zapłaty (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością podała, że nie miała żadnych zobowiązań wobec D. B.. W piśmie tym spółka ta wskazała, że należność objętą fakturą VAT numer (...) rozliczyła w ten sposób, iż kwotę 1.042,59 zł zapłaciła w dniu 23 stycznia 2014 r. zaś pozostałą część rozliczyła na zasadzie wzajemnej kompensaty zobowiązań.

Dowód: odpis pisma z dnia 28 stycznia 2014 r. – k. 22.

Do pisma został dołączony dokument w postaci kompensaty rozrachunków, w którym złożone zostało oświadczenie woli o skompensowaniu z dniem 27 stycznia 2014 r. wierzytelności wynikającej z dokumentu oznaczonego jako NOTA – (...) – 09 – 2013 – P obejmującego kwotę 1.689,52 zł z wierzytelnością wynikającą z dokumentu w postaci faktury VAT numer (...) obejmującej kwotę 1.689,52 zł. Dokument podpisała S. J..

Dowód: odpis kompensaty rozrachunków z dnia 27 stycznia 2014 r. – k. 23.

S. J. dysponowała pełnomocnictwem udzielonym przez członków zarządu P. (1) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością do składania oświadczeń woli o potrąceniu wierzytelności tej spółki z wierzytelnościami jej kontrahentów przysługujących im wobec spółki zgodnie z zasadami wynikającymi z art. 498. k.c. oraz dalszymi przepisami kodeksu cywilnego.

Dowód: odpis pełnomocnictwa – k. 54.

Powyższy stan faktyczny sprawy w części sąd uznał za bezsporny na podstawie art. 229. k.p.c.

Otóż strony zgodnie przyznały, że (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością na podstawie dokumentu zlecenia przewozu numer W – (...) – 2013 – POL/RW z dnia 29 października 2013 r. zleciła D. B. przewóz towarów w zakresie przewozu międzynarodowego z miejscowości Żary, gdzie miał nastąpić załadunek towaru w dniu 28 października 2013 r. w godzinach między 08:00 – 21:00 do miejscowości Savigliano we Włoszech stanowiącej punkt docelowy przewozu towarów, które miały zostać dostarczone w dniu 31 października 2013 r. do godziny 10:00. Poza sporem było, że zobowiązanie wynikające ze zlecenia transportowego zostało wykonane przez D. B. w sposób należyty. Strony zgodnie przyznały, że w następstwie wykonania zobowiązania z umowy przewozu D. B. wystawiła fakturę VAT numer (...) datowaną na dzień 31 października 2013 r. opiewającą na kwotę wysokości 2.732,11 zł „brutto”, tj. 2.221,23 zł „netto”. Strony zgodne były co do tego, że po otrzymaniu wezwania do zapłaty (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością dokonała dnia 23 stycznia 2014 r. zapłaty kwoty 1.042,59 zł. Poza sporem było, że w zakresie pozostałej części wynagrodzenia, tj. w części co do kwoty 1.689,52 zł P. (1) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością złożyła D. B. oświadczenie

o potrąceniu kwoty wskazanej w nocie obciążeniowej oznaczonej jako NOTA – (...) – 09 – 2013 – P. Strony zgodnie przyznały, że nota obciążeniowa numer NOTA – (...) – 09 – 2013 – P została wystawiona w związku z wcześniejszym zleceniem P. (1) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością D. B. wykonania usługi przewozu. Bezsporne było, że w dniu 10 września 2013 r. na podstawie dokumentu zlecenia przewozu numer (...) – 2013 – POL/BW P. (1) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością przesłała faksem D. B. zlecenie przewozu towarów w zakresie przewozu międzynarodowego z miejscowości Monte San Vito we Włoszech do miejscowości Radomsko stanowiącej punkt docelowy przewozu towarów, które miały być dostarczone w dniu 11 września 2013 r. do godziny 18:00.

Okoliczności powyższe zostały przytoczone przez strony tak w pozwie jak i w sprzeciwie od nakazu zapłaty oraz w dalszym piśmie procesowym powódki. Jako że przyznanie powołanych okoliczności wynikających z pisemnych oświadczeń obu stron nie budziło w świetle przeprowadzonego postępowania dowodowego wątpliwości, okoliczności te zostały uznane za prawdziwe. Fakty te znalazły częściowo potwierdzenie w zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym w szczególności w postaci dokumentów i odpisów dokumentów. Dlatego też, zważywszy na zasadę wyrażoną w art. 229. k.p.c., fakty te sąd uznał za udowodnione.

Rekonstrukcji stanu faktycznego sąd dokonał w znacznej części na podstawie odpisów dokumentów i wydruków zgromadzonych w toku postępowania dowodowego. Sąd nie dopatrył się uchybień w ich treści oraz formie.

Dowody z odpisów dokumentów urzędowych jak i z odpisów dokumentów prywatnych oraz i z wydruków sąd uznał w całości za autentyczne i wiarygodne. Żadna ze stron ich nie kwestionowała, tak pod względem poprawności formalnej jak i materialnej. Nie ujawniły się też jakiegokolwiek okoliczności podważające moc dowodową tych dokumentów, które należałoby brać pod uwagę z urzędu. Domniemania, z których korzystają dokumenty urzędowe jak i prywatne [autentyczności i złożenia zawartego w nim oświadczenia przez osobę, która podpisała dokument prywatny (vide: T. Ereciński, „Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. Część pierwsza. Postępowanie rozpoznawcze. Część druga. Postępowanie zabezpieczające. Tom 1”, wydanie 2, Wydawnictwo Prawnicze LexisNexis, Warszawa 2007 r., pod red. T. Erecińskiego, s. 576, teza 11 do art. 245, s. 590, teza 1 do art. 253)], pozostały niewzruszone. Dokumenty urzędowe zostały sporządzone zgodnie z właściwymi przepisami przez powołane do tego organy państwowe i w zakresie ich kompetencji, w związku z czym w świetle art. 244. § 1. k.p.c. w zw. z art. 233. § 1. k.p.c. stanowiły dowód tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone. Z kolei dokumenty prywatne stanowiły dowód tego, że osoby, które je podpisały, złożyły oświadczenia zawarte w dokumentach (art. 245. k.p.c. w zw. z art. 233. § 1. k.p.c.). Wydruki natomiast stanowiły

dowód co do istnienia zapisu komputerowego o określonej treści, która została w nich zawarta, w chwili dokonywania wydruku (k. 309. k.p.c. w zw. z art. 233. § 1. k.p.c.) (vide: wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 08 lutego 2013 r., sygn. akt I ACa 1399/12, nie publ., LEX numer 1362755).

Sąd dał wiarę przesłuchanym świadkom G. L. (1), K. P. i B. W.. Ich zeznania stanowiły podstawę czynionych ustaleń faktycznych, jako że były spójne i logiczne. W takim zakresie, w jakim zeznania te zawierały informacje pozwalające ustalić fakty istotne dla rozstrzygnięcia sprawy, depozycje poszczególnych świadków pozostawały zgodne ze sobą. W szczególności wbrew twierdzeniom zawartym w pozwie i w piśmie procesowym powoda z dnia 29 grudnia 2014 r. świadkowie G. L. (1) i K. P. potwierdzili, że do przyjęcia zlecenia wykonania usługi przewozu przez D. B., za którą działał w dniu 10 września 2013 r. G. L. (1) rzeczywiście doszło. Co więcej żaden ze świadków powoda nie potwierdził, że doszło do zawiadomienia strony pozwanej w ciągu 30 minut od przyjęcia zlecenia przez G. L. (1) do zawiadomienia strony pozwanej o niemożliwości wykonania zobowiązania z tytułu umowy przewozu na skutek awarii pojazdu. Świadkowie w sposób spontaniczny i jasny odpowiadali na zadawane pytania, a bezpośredni z nimi kontakt na rozprawie w czasie ich przesłuchiwanie jedynie umocnił przekonanie co do wiarygodności ich słów.

Sąd postanowił pominąć dowód z przesłuchania powódki D. B. i przedstawiciela strony pozwanej, gdyż zgłoszone pozostałe środki dowodowe pozwoliły wyjaśnić fakty istotne dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 299. k.p.c. w zw. z art. 227. k.p.c.).

III

Sąd Rejonowy w Tarnowie zważył, co następuje:

Powództwo okazało się w całości bezzasadne na skutek podniesienia przez stronę pozwaną zarzutu potrącenia wierzytelności z tytułu niewykonania przez D. B. innej umowy przewozu aniżeli ta, której spór o zapłatę dotyczył, w związku z czym zostało oddalone.

Powódka D. B. wystąpiła z żądaniem zasądzenia od strony pozwanej P. (1)spółki z ograniczoną odpowiedzialnością kwoty 1.689,52 zł na podstawie art. 774. § 1. k.c. oraz art. 471. k.c., art. 476. k.c. i art. 477. § 1. k.c. oraz art. 471. k.c., art. 476. k.c. i art. 477. § 1. k.c. wraz z odsetkami liczonymi od kwoty 1.689,52 zł od dnia 31 grudnia 2013 r. do dnia zapłaty na podstawie art. 359. § 1. i § 2. k.c. w zw. z art. 481. § 1. i § 2. zd. I. k.c.

Zgodnie z art. 774 k.c. przez umowę przewozu przewoźnik zobowiązuje się w zakresie działalności swego przedsiębiorstwa do przewiezienia za wynagrodzeniem osób lub rzeczy.

W myśl art. 471. k.c. dłużnik obowiązany jest do naprawienia szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania, chyba że niewykonanie lub nienależyte wykonanie jest następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi.

Po myśli art. 476. k.c. dłużnik dopuszcza się zwłoki, gdy nie spełnia świadczenia w terminie, a jeżeli termin nie jest oznaczony, gdy nie spełnia świadczenia niezwłocznie po wezwaniu przez wierzyciela. Nie dotyczy to wypadku, gdy opóźnienie w spełnieniu świadczenia jest następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi.

Stosownie do treści art. 477. § 1. k.c. w razie zwłoki dłużnika wierzyciel może żądać, niezależnie od wykonania zobowiązania, naprawienia szkody wynikłej ze zwłoki.

W myśl art. 4. Konwencji o Umowie Międzynarodowego Przewozu Drogowego Towarów (CMR) z dnia 19 maja 1956 r. (Dz. U. z 1969 r., nr 49, poz. 238 z późn. zm.) dowodem zawarcia umowy przewozu jest list przewozowy. Brak, nieprawidłowość lub utrata listu przewozowego nie wpływa na istnienie ani na ważność umowy przewozu, która mimo to podlega przepisom niniejszej Konwencji.

Stosownie do treści art. 17. ust. 3. Konwencji o Umowie Międzynarodowego Przewozu Drogowego Towarów (CMR) przewoźnik nie może powoływać się dla zwolnienia się od odpowiedzialności ani na wady pojazdu, którym się posługuje dla wykonania przewozu, ani na winę osoby lub pracowników osoby, u której pojazd wynajął.

Odsetki od sumy pieniężnej należą się tylko wtedy, gdy to wynika z czynności prawnej albo z ustawy, z orzeczenia sądu lub z decyzji innego właściwego organu (art. 359. § 1. k.c.).

Jeżeli wysokość odsetek nie jest w inny sposób określona, należą się odsetki ustawowe (art. 359. § 2. k.c.).

Po myśli art. 481. § 1. k.c. jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi.

Jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była z góry oznaczona, należą się odsetki ustawowe (art. 481. § 2. zd. I. k.p.c.).

Norma przepisu art. 774. k.c. zawiera regulację statuującą istotę umowy przewozu, określa elementy istotne przedmiotowo umowy przewozu oraz zasadnicze obowiązki stron umowy przewozu. Stosownie do brzmienia tego przepisu umowa przewozu pozostaje umową konsensualną, tj. dochodzi do skutku w wyniku osiągnięcia porozumienia przez kontrahentów, jest umową dwustronnie zobowiązującą a jednocześnie wzajemną, gdyż świadczenie jednej strony umowy pozostaje odpowiednikiem świadczenia drugiej ze stron. Ponadto jest to umowa rezultatu, a zatem umowa, której wynikiem wykonania ma być konkretny i obiektywnie sprawdzalny efekt, rezultat w postaci przewiezienia z jednego miejsca do innego miejsca osób lub rzeczy.

Podstawowymi obowiązkami przewoźnika wynikającymi z umowy przewozu jest wykonanie usługi w postaci przewozu osób lub rzeczy określonym środkiem transportu natomiast na osobie zlecającej przewóz ciąży obowiązek zapłaty umówionego wynagrodzenia za wykonanie przewozu. Obowiązki te statuowane zostały w przepisie art. 774. k.c.

Na podstawie bezspornego w części stanu faktycznego jak i poczynionych ustaleń faktycznych należało stwierdzić, że pomiędzy D. B. a P. (1) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością doszło w dniach zarówno 10 września 2013 r. jak i 29 października 2013 r. do zawarcia umów przewozu międzynarodowego rzeczy, w wyniku której zawarcia D. B. zobowiązała się przewieźć rzeczy zaś P. (1)spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zobowiązała się do zapłaty wynagrodzenia z tytułu wykonania umów przewozu rzeczy w kwotach odpowiednio 600,00 EURO w przypadku umowy przewozu z dnia 10 września 2013 r. i 530,00 EURO w przypadku umowy przewozu z dnia 29 października 2013 r.

W wyniku zawartej umowy przewozu z dnia 29 października 2013 r. powód w całości wykonał swe obowiązki, tj. przewiózł rzecz z jednego miejsca do drugiego, po czym ją wydał, czego nie można powiedzieć o stronie pozwanej. Umowa obligowała pozwaną spółkę do zapłaty wynagrodzenia w terminie wynikającym z faktury VAT, strona pozwana jednak nie uczyniła zadość w całości

w sposób należyty swemu podstawowemu obowiązkowi. O ile bowiem przewoźnik wywiązał się ze swych obowiązków w całości, to zlecający przewóz nienależycie zrealizował ciężący na nim obowiązek, tj. zapłacił jedynie część wynagrodzenia wynikającego z faktury VAT a uprzednio wskazanego w pisemnym zleceniu przewozu i ostatecznie umówionego. Częściowo zatem P. (1)spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zobowiązania swego należycie nie wykonała, gdyż na chwilę wniesienia pozwu wobec uiszczenia jedynie części wynagrodzenia w kwocie 1.042,59 zł doprowadziła do powstania zaległości w kwocie 1.689,52 zł.

Z drugiej jednak strony nie doszło do wykonania przez D. B. jako przewoźnika umowy przewozu zawartej w dniu 10 września 2013 r. w jej imieniu przez jednego z jej pracowników. W zakresie zatem tej wcześniejszej umowy przewozu to powód nie wykonał swych obowiązków, tj. nie przewiózł umówionej rzeczy z jednego miejsca do drugiego, a co za tym idzie nie wydał jej odbiorcy. Umowa zawarta na podstawie pisemnego zlecenia przewozu z dnia 10 września 2013 r. obligowała powoda do przewiezienia okolozonego ładunku

w terminie wynikającym z pisemnego zlecenia przewozu, powód jednak nie uczynił zadość w sposób należyty swemu podstawowemu obowiązkowi. W tym zatem przypadku to przewoźnik nie wywiązał się ze swych obowiązków. D. B. zobowiązania swego należycie zatem nie wykonała, gdyż pojazdu pod załadunek nie podstawiła i umówionego ładunku nie przewiozła.

Nie spełniając w całości świadczenia z umowy przewozu z dnia 29 października 2013 r. do czego się zobowiązała poprzez zapłatę całego wynagrodzenia z tytułu zawartej umowy przewozu strona pozwana P. (1) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sprzeniewierzyła się nie tylko obowiązkowi zlecającego przewóz sformułowanemu w art. 774. § 1. k.c., tj. polegającemu na zapłacie umówionego wynagrodzenia w umówionym terminie zapłaty ale i zasadzie leżącej u podwalin prawa zobowiązań, zgodnie z którą *pacta sunt servanda*. Skoro bowiem P. (1) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zdecydowała się zawrzeć umowę, w ramach której zleciła przewóz rzeczy – a rezultat umowy został osiągnięty, tj. rzecz przeznaczona do przewiezienia została przez przewoźnika dostarczona do umówionego miejsca odbioru i wydana, to obowiązana była również do spełnienia swego wzajemnego świadczenia polegającego na zapłacie przewoźnikowi umówionego wynagrodzenia w terminie wynikającym z faktury VAT. Inne rozwiązanie w postaci braku terminowego spełnienia świadczenia z tytułu zawartej przez stronę pozwaną umowy przewozu doprowadziłoby do zdestabilizowania pewności obrotu. Usankcjonowanie takiego stanu rzeczy spowodowałoby trudne do przyjęcia konsekwencje. Brak przy tym dowodu, aby powód zamierzał zwolnić stronę pozwaną z długu, skoro nie tylko wzywał ją do zapłaty, ale wskazywał również wysokość zobowiązania, ostatecznie zaś wystąpił ze stosownym powództwem. O tym natomiast, że występujący z pozwem podmiot legitymowany był do dochodzenia zapłaty pozostałej części wynagrodzenia należnego mu tytułem wykonania usługi przewozu rzeczy, przekonywała treść art. 774. § 1. k.c.

Z drugiej jednak strony te same rozważania należało odnieść do D. B. w przypadku umowy przewozu zawartej na podstawie pisemnego zlecenia przewozu z dnia 10 września 2013 r. Nie spełniając swojego świadczenia z umowy przewozu z dnia 10 września 2013 r. do którego się zobowiązała, poprzez przewóz umówionego ładunku z tytułu zawartej umowy przewozu powódka D. B. także sprzeniewierzyła się nie tylko obowiązkowi zlecającego przewóz sformułowanemu w art. 774. § 1. k.c., tj. polegającemu na przewiezieniu w zakresie działalności swego przedsiębiorstwa za wynagrodzeniem rzeczy ale i zasadzie leżącej u podwalin prawa zobowiązań, zgodnie z którą *pacta sunt servanda*. Skoro bowiem D. B. zdecydowała się zawrzeć umowę, w ramach której przyjęła zobowiązanie przewozu rzeczy – a rzecz przeznaczona do przewiezienia oczekiwała na odbiór, to obowiązana była do spełnienia swego wzajemnego świadczenia polegającego na dostarczeniu do umówionego miejsca odbioru i wydania przewożonej rzeczy w zamian za zapłatę wynagrodzenia. Inne rozwiązanie w postaci braku terminowego spełnienia świadczenia z tytułu zawartej przez powoda umowy przewozu doprowadziłoby do zdestabilizowania pewności obrotu. Usankcjonowanie takiego stanu rzeczy spowodowałoby trudne do przyjęcia konsekwencje. Brak przy tym dowodu, aby strona pozwana zamierzała zwolnić powoda z długu, skoro sporządziła notę obciążeniową i przesłała pismo informujące o wystawieniu dokumentu obejmującego oświadczenie o naliczeniu kary umownej naliczonej wobec braku spełnienia świadczenia przez powoda jako przewoźnika jak i o potrąceniu kwoty odpowiadającej naliczonej karze umownej z wierzytelnością D. B. z tytułu wynagrodzenia za wykonanie później zawartej pomiędzy stronami umowy przewozu.

Wracając do zobowiązania wynikającego z umowy przewozu z dnia 29 października 2013 r. należało zaznaczyć, że (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością do prawda nie uczyniła użytku z uprawnień z tytułu umowy przewozu zawartej tego dnia, z których skorzystanie pozwoliłyby uznać, że nie popadła w zwłokę ze spełnieniem swego świadczenia wzajemnego, to jednak podniosła zarzut złożenia uprzednio oświadczenia o potrąceniu swojej wierzytelności z tytułu niewykonania umowy przewozu z dnia 10 września 2013 r. przez D. B. z wierzytelnością przewoźnika z tytułu umowy przewozu z dnia 29 października 2013 r.

Przytoczony wyżej in extenso przepis art. 471. k.c. normuje zasadę odpowiedzialności dłużnika z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania zwanej odpowiedzialnością kontraktową. Odpowiedzialność statutowana art. 471. k.c. uzależniona została od zaistnienia kumulatywnie kilku przesłanek a mianowicie niewykonania zobowiązania bądź też nienależytego wykonania zobowiązania, szkody powstałej w wyniku niewykonania bądź też

nienależytego wykonania zobowiązania, związku przyczynowego pomiędzy niewykonaniem bądź też nienależytym wykonaniem zobowiązania a szkodą oraz winy dłużnika.

Ciężar udowodnienia zaistnienia trzech spośród czterech przesłanek odpowiedzialności powszechnie zwanej kontraktową spoczywa na wierzycielu. Nawet jednak ich udowodnienie nie gwarantuje definitywnego przypisania odpowiedzialności dłużnika z tego tytułu. Po stronie dłużnika bowiem zgodnie z brzmieniem części końcowej art. 471. k.c. (verba legis art. 471. in fine k.c.: „...chyba że niewykonanie lub nienależyte wykonanie jest następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi”) istnieje możliwość egzoneracji, tj. wykazania, że nie ponosi on odpowiedzialności za niewykonanie bądź też nienależyte wykonanie zobowiązania w szczególności poprzez przedstawienie okoliczności, z których wynikać będzie, że niewykonanie bądź też nienależyte wykonanie zobowiązania było następstwem sytuacji, za którą nie ponosi odpowiedzialności.

Fakt braku zapłaty przez P. (1)spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością D. B. środków pieniężnych tytułem wynagrodzenia

w terminie wynikającym z umowy przewozu i faktury VAT wystawionej w związku z przewozem rzeczy zgodnie z umową przewozu z dnia 29 października 2013 r. doprowadził do konkluzji, że zlecający przewóz popadł względem przewoźnika w zwłokę w wykonaniu zobowiązania z umowy przewozu zawartej

z D. B.. Wniosek taki nakazywało przyjąć brzmienie art. 471. k.c. D. B. nie otrzymała w całości środków pieniężnych od P. (1)spółki

z ograniczoną odpowiedzialnością w takim terminie, jaki został ustalony w umowie przewozu a podanym w fakturze VAT. Jeśli zatem pomimo istnienia umowy przewozu i obowiązku zapłaty umówionego wynagrodzenia zlecający przewóz go nie płaci w całości w odpowiednim terminie, to jako dłużnik przewoźnika z tego tytułu popada co najmniej w opóźnienie i powoduje powstanie szkody w mieniu przewoźnika, którego majątek nie powiększa się na skutek braku fizycznego uzyskania środków pieniężnych w umówionej wysokości w odpowiednim terminie zapłaty. Nienależytym wykonaniem zobowiązania pozostawał zatem sam stan zwłoki P. (1)spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w wykonaniu zobowiązania z zawartej umowy przewozu sprowadzającego się do zapłaty w całości i w terminie wynagrodzenia. Dłużnik zaś dopuszcza się zwłoki, gdy nie spełnia świadczenia w terminie, a jeżeli termin nie jest oznaczony, gdy nie spełnia świadczenia niezwłocznie po wezwaniu przez wierzyciela, przy czym nie dotyczy to wypadku, gdy opóźnienie w spełnieniu świadczenia jest następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi (art. 476. k.c.). Okoliczność ta zaś oznaczała, że dłużnik nie wykonał zobowiązania w tej części z przyczyn leżących po jego stronie, zaś wniosek taki nakazywała przyjąć treść art. 471. k.c. w zw. z art. 476. k.c. Domniemania prawne statuowane powołanymi przepisami art. 471. k.c. i art. 476. k.c. obciążały dłużnika oraz nakazywały przyjąć, że nie dotrzymując terminu zapłaty pozostawał w zwłoce nie zaś w opóźnieniu.

Także jednak brak spełnienia przez D. B. swego świadczenia

z tytułu umowy przewozu z dnia 10 września 2013 r. poprzez brak podstawienia pojazdu do załadowania umówionego towaru doprowadził do konkluzji, że przewoźnik przyjmujący do wykonania usługę przewozu popadł względem składającego zamówienie na wykonanie usługi przewozu w zwłokę w wykonaniu zobowiązania z umowy przewozu zawartej z P. (1)spółką z ograniczoną odpowiedzialnością. Wniosek taki nakazywało przyjąć brzmienie art. 471. k.c. (...) nie uzyskala świadczenia niepieniężnego ze strony D. B. w postaci przewozu przesyłki w takim terminie, jaki został ustalony w umowie przewozu a podanym w pisemnym zleceniu ani nawet następnego dnia. Jeśli zatem pomimo istnienia umowy przewozu i obowiązku wykonania przewozu przyjmujący przewóz do wykonania w rzeczywistości go nie wykonuje

w odpowiednim terminie, to jako dłużnik zlecającego przewóz z tego tytułu popada co najmniej w opóźnienie i powoduje powstanie szkody w mieniu dającego zlecenie, którego majątek nie powiększa się na skutek braku fizycznego uzyskania środków pieniężnych od swojego dalszego kontrahenta w umówionej wysokości. Nienależytym wykonaniem zobowiązania z umowy przewozu z dnia 10 września 2013 r. pozostawał zatem sam stan zwłoki D. B. w wykonaniu zobowiązania z zawartej umowy przewozu sprowadzającego się do podstawienia pojazdu i przewiezienia przesyłki w terminie wynikającym z umowy przewozu. Dłużnik zaś dopuszcza się zwłoki, gdy nie spełnia świadczenia niezwłocznie po wezwaniu przez wierzyciela,

przy czym nie dotyczy to wypadku, gdy opóźnienie w spełnieniu świadczenia jest następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi (art. 476. k.c.). Okoliczność ta zaś oznaczała, że dłużnik nie wykonał zobowiązania w tej części z przyczyn leżących po jego stronie, zaś wniosek taki nakazywała przyjąć treść art. 471. k.c.

w zw. z art. 476. k.c. Domniemania prawne statuowane powołanymi przepisami art. 471. k.c. i art. 476. k.c. obciążały dłużnika oraz nakazywały przyjąć, że nie dotrzymując terminu zapłaty pozostawał w zwłoce nie zaś w opóźnieniu. Zgodnie z przy tym z treścią art. 17. ust. 3. Konwencji o Umowie Międzynarodowego Przewozu Drogowego Towarów (CMR) przewoźnik nie mógł powoływać się dla zwolnienia się od odpowiedzialności na wady pojazdu, którym zamierzał posłużyć się dla wykonania przewozu. Tym samym awaria pojazdu D. B.

w żaden sposób nie mogła zwolnić jej od odpowiedzialności z tytułu niewykonania umowy przewozu z dnia 10 września 2013 r.

W świetle powyższych rozważań w tym miejscu zwrócić należało uwagę na przedstawione przez pełnomocnika powoda już przy pozwie odpisy dokumentów w postaci noty obciążeniowej z dnia 16 września 2013 r. oraz pisemnej kompensaty rozrachunków obejmującej oświadczenie woli o potrąceniu wzajemnych wierzytelności stron z tytułu części wynagrodzenia D. B. w kwocie 1.689,52 zł za przewóz wykonany na podstawie zlecenia z dnia 29 października 2013 r. oraz z tytułu wierzytelności P. (1)spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w kwocie 1.689,52 zł za brak wykonania umowy przewozu przez D. B. na podstawie pisemnego zlecenia z dnia 10 września 2013 r. W odpisie dokumentu z dnia 27 stycznia 2014 r. wskazano, iż potrąceniu uległa wierzytelność przysługująca D. B. w kwocie 1.689,52 zł tytułem części wynagrodzenia z wierzytelnością z tytułu kary umownej za niewykonanie umowy przewozu w kwocie 1.689,52 zł. W wyniku dokonanego potrącenia wierzytelności uległy całkowitemu umorzeniu.

Przepis art. 498. k.c. stanowi, że gdy dwie osoby są jednocześnie względem siebie dłużnikami i wierzycielami, każda z nich może potrącić swoją wierzytelność z wierzytelnością drugiej strony, jeżeli przedmiotem obu wierzytelności są pieniądze lub rzeczy tej samej jakości oznaczone tylko co do gatunku,

a obie wierzytelności są wymagalne i mogą być dochodzone przed sądem lub przed innym organem państwowym. Pierwszą przesłankę, która wymienia powyższy przepis jest wzajemność wierzytelności. Przesłankę wzajemności wierzytelności, albo inaczej tożsamości stron, pojmuje się na gruncie instytucji potrącenia jako sytuację, w której dana osoba jest wierzycielem i równocześnie dłużnikiem innej osoby i vice versa, a więc gdy między tymi osobami występują wierzytelności, które można określić jako przeciwstawne albo krzyżujące się.

W myśl art. 499. k.c. potrącenia dokonywa się przez oświadczenie złożone drugiej stronie. Oświadczenie ma moc wsteczną od chwili, kiedy potrącenie stało się możliwe.

W myśl art. 483. §. 1 k.c. można zastrzec w umowie, że naprawienie szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania niepieniężnego nastąpi przez zapłatę określonej sumy (kara umowna).

Zgodnie natomiast z treścią art. 484. § 1. k.c. w razie niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania kara umowna należy się wierzycielowi w zastrzeżonej na ten wypadek wysokości bez względu na wysokość poniesionej szkody, przy czym żądanie odszkodowania przenoszącego wysokość zastrzeżonej kary nie jest dopuszczalne, chyba że strony inaczej postanowiły.

Kara umowna uregulowana art. 483. k.c. jest dodatkowym zastrzeżeniem umownym (verba legis art. 483. § 1. k.c.: „można zastrzec w umowie”), zgodnie

z którym w przypadku niewykonania umowy bądź też jej nienależytego wykonania naprawienie szkody może nastąpić przez zapłatę określonej sumy pieniężnej. Kara umowna pozostaje zatem sui generis sankcją cywilnoprawną (vide: T. Wiśniewski, „Komentarz do kodeksu cywilnego. Księga trzecia. Zobowiązania”, Wydawnictwo Prawnicze, Warszawa 2001, wydanie 3 zmienione, pod red. G. Bieńka, tom 1, s. 543, teza 1) i obowiązuje tylko wówczas, gdy została zastrzeżona w umowie (tak W. Popiołek, „Kodeks cywilny. Komentarz do artykułów 450 – 1088. Tom II”, Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2009, 5. wydanie, pod red. K. Pietrzykowskiego, tom II, s. 76, nb 1).

Przesłanki odpowiedzialności z tytułu zastrzeżenia kary umownej są

w zasadzie analogiczne jak przesłanki statuujące odpowiedzialność kontraktową dłużnika w sytuacji niewykonania bądź też nienależytego wykonania umowy. Potwierdził to również Sąd Najwyższy stwierdzając, że „kara umowna przewidziana w art. 483 k.c. stanowi odszkodowanie umowne i jak każde odszkodowanie przysługuje na zasadzie winy. Od odszkodowania sensu stricto kara umowna różni się tylko tym, że należy się bez względu na wysokość szkody (art. 484 § 1 k.c.), jeżeli chodzi natomiast o podstawy odpowiedzialności, ustawodawca nie wprowadził w tym zakresie zasad odrębnych. Zobowiązany do zapłaty kary umownej może więc bronić się zarzutem – podobnie jak każdy dłużnik zobowiązany do naprawienia szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania – że niewykonanie lub nienależyte wykonanie jest następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi (art. 471 k.c.)” (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 20 marca 1968 r., sygn. akt II CR 419/67, nie publ., LEX nr 6299).

Przemawia za tym przede wszystkim wykładnia systemowa przepisów normujących instytucję kary umownej, które zostały usytuowane w dziale II tytułu VII księgi trzeciej kodeksu cywilnego zatytułowanego „skutki niewykonania zobowiązań”. Lokalizacja normy art. 483. k.c. wśród przepisów regulujących kwestię odpowiedzialności w przypadku niewykonania bądź też nienależytego wykonania zobowiązań uzasadnia stanowisko, że przesłanki odpowiedzialności z tytułu niewykonania czy też nienależytego wykonania zobowiązań skutkujące obowiązkiem zapłaty kary umownej przynajmniej częściowo pozostają analogiczne do przesłanek warunkujących odpowiedzialność kontraktową.

Nie było przy tym żadnych przeszkód, aby obowiązek zapłaty kary umownej został zastrzeżony w umowie o przewóz w zakresie dotyczącym niewykonania zobowiązania przez przewoźnika, co miało miejsce w przedmiotowym przypadku, skoro świadczenie powoda jako przewoźnika z tytułu umowy przewozu miało charakter niepieniężny, a to spełniało warunek statuuwany w art. 483. § 1. k.c. (verba legis: „naprawienie szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania niepieniężnego”). Obowiązek przewoźnika wynikający z umowy przewozu zawartej w oparciu o zlecenie z dnia 10 września 2013 r. sprowadzał się bowiem do obowiązku spełnienia świadczenia przez przewiezienie określonej przesyłki na trasie wskazanej w pisemnym zleceniu.

Skoro więc niewykonanie przez powódkę D. B. zobowiązania umownego wynikającego z umowy przewozu zostało wykazane, to wyjaśnić należało, czy zaistniała okoliczność unicestwiająca roszczenie strony pozwanej.

Wbrew twierdzeniom powoda nie stanowił takiej okoliczności fakt braku po stronie P. (1)spółki z ograniczoną odpowiedzialnością szkody

z tytułu niewykonania przez powoda umowy przewozu z dnia 10 września 2013 r. Jak bowiem wynikało z brzmienia art. 484. § 1. zd. I. in principio k.c. kara umowna należy się wierzycielowi w zastrzeżonej wysokości bez względu na wysokość poniesionej szkody. Oznacza to, że wierzyciel zwolniony jest z obowiązku dowodzenia istnienia i wysokości szkody (tak W. Popiołek, powołany już wyżej „Kodeks cywilny. Komentarz do artykułów 450 – 1088. Tom II”, s. 80, nb 2).

Co więcej dłużnik nie może zwolnić się z obowiązku zapłaty zastrzeżonej kary umownej nawet w sytuacji, gdy wykaże, że wierzyciel nie poniósł szkody, skoro już sam fakt niewykonania zobowiązania co do zasady stanowi naruszenie jego interesów majątkowych (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 02 czerwca 1970 r., sygn. akt II CR 167/70, publ. OSNC 1970 r., nr 11, poz. 214; uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 07 lutego 1975 r., sygn. akt III CRN 406/74, publ. OSNC 1976 r., nr 2, poz. 34; uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 20 maja 1980 r., sygn. akt I CR 229/80, publ. OSNC 1980 r., nr 12, poz. 243; W. Popiołek, powołany już wyżej „Kodeks cywilny. Komentarz do artykułów 450 – 1088. Tom II”, s. 80, nb 3).

Jakkolwiek stanowisko co do znaczenia zaistnienia szkody dla kwestii obowiązku zapłaty kary umownej nie było prezentowane jednolicie w orzecznictwie Sądu Najwyższego (vide: powołane już wyżej wyroki Sądu Najwyższego z dnia 02 czerwca 1970 r., sygn. akt II CR 167/70; z dnia 07 lutego 1975 r., sygn. akt III CRN 406/74; z dnia 20 maja 1980 r., sygn. akt I CR 229/80 oraz uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 14 lipca 1976 r., sygn. akt I CR 221/76, publ. OSNC 1977 r., nr 4, poz. 76; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 lutego 2003 r., sygn. akt II CKN 1158/00, nie publ.; wyrok Sądu Najwyższego

z dnia 13 czerwca 2003 r., sygn. akt III CKN 50/01, nie publ.; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 czerwca 2003 r., sygn. akt III CKN 122/01, nie publ.) oraz

w piśmiennictwie (vide: W. Popiołek, powołany już wyżej „Kodeks cywilny. Komentarz do artykułów 450 – 1088. Tom II”, s. 80, nb 3; T. Wiśniewski, Powołany już wyżej „Komentarz do kodeksu cywilnego. Księga trzecia. Zobowiązania”, tom 1, ss. 545 – 546, teza 1), to jednak jakiegokolwiek wątpliwości w tej materii należało uznać za rozstrzygnięte na rzecz stanowiska, zgodnie z którym brak szkody po stronie wierzyciela w przypadku niewykonania bądź też nienależytego wykonania zobowiązania w sytuacji gdy zastrzeżono karę umowną, nie prowadzi do zwolnienia dłużnika z obowiązku jej zapłaty a pogląd ten za utrwalony w judykaturze Sądu Najwyższego. Świadczy o tym ostatnie z orzeczeń, w którym Sąd Najwyższy zdecydowanie opowiedział się za poglądem sprowadzającym się do stwierdzenia, że „zastrzeżenie kary umownej na wypadek niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania nie zwalnia dłużnika z obowiązku jej zapłaty w razie wykazania, że wierzyciel nie poniósł szkody” (tak Sąd Najwyższy w uchwale siedmiu sędziów z dnia 06 listopada 2003 r., sygn. akt III CZP 61/03, publ. OSNC 2004 r., nr 5, poz. 69).

„Niezbędną przesłanką dochodzenia zapłaty kary umownej jest tylko takie niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania, za które dłużnik ponosi odpowiedzialność. Wskazuje na to brzmienie art. 483 § 1 i 484 § 1 k.c.

w zestawieniu z ogólną zasadą wyrażoną w art. 471 k.c., która ocenia skutki niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązań od tego, czy są one następstwem okoliczności, za które dłużnik ponosi odpowiedzialność” (tak Sąd Najwyższy w uzasadnieniu powołanego już wyżej wyroku z dnia 02 czerwca 1970 r., sygn. akt II CR 167/70). Powód, co wyżej już podniesiono, nie wykazał jednak, aby niewykonanie umowy przewozu na podstawie pisemnego zlecenia z dnia 10 września 2013 r. i brak spełnienia świadczenia przez przewoźnika zostało spowodowane okolicznościami, za które nie ponosił odpowiedzialności. W związku z powyższym – wobec braku wykazania, iż niewykonanie umowy przewozu nie było następstwem okoliczności, za które odpowiedzialności nie ponosiła D. B. – twierdzenia powoda w świetle art. 6. k.c. i art. 232. k.p.c. musiały zostać ocenione negatywnie przez sąd i pociągnąć za sobą skutek w postaci oddalenia powództwa o zapłatę kwoty 1.689,52 zł wobec potrącenia z tą wierzytelnością wierzytelności strony pozwanej powstałej z tytułu kary umownej. Skoro zatem okoliczności ekskulpujących powoda sąd nie stwierdził, co aktualizowało roszczenie strony powodowej z tytułu kary umownej i uprawnienie do potrącenia powstałej z tego tytułu wierzytelności, to powództwo zostało oddalone.

Zważywszy na powołane przepisy jak i treść oświadczenia woli złożonego w piśmie obejmującym oświadczenie o potrąceniu wierzytelności sporządzonym dnia 27 stycznia 2014 r. uznać należało, że oświadczenie strony pozwanej o potrąceniu wywołało skutek taki, że doprowadziło do wygaśnięcia wierzytelności powoda, której stwierdzenia i zasądzenia domagała się w tym postępowaniu D. B.. Osoba, która złożyła to oświadczenie w imieniu strony pozwanej dysponował pełnomocnictwem do złożenia takiego oświadczenia

w jej imieniu. Oświadczenie strony pozwanej z dnia 27 stycznia 2014 r. w sposób dostateczny wskazywało jej wierzytelność, gdyż w jego treści podany został dokument w postaci noty obciążeniowej, który ucieleśniał kwotę przedstawionej do potrącenia wierzytelności, a także wysokość tej wierzytelności jak i wierzytelności, z którą potrącona została wierzytelność P. (1)spółki z ograniczoną odpowiedzialnością. Tym samym oświadczenie woli P. (1)spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w wystarczający sposób identyfikowało jej wierzytelność oraz wierzytelność powoda. Jak zaś wynikało ze stanowiska sądów powszechnych „przewidziane w art. 499 k.c. oświadczenie o potrąceniu ma charakter konstytutywny, bez niego – mimo spełnienia ustawowych przesłanek potrącenia (art. 498 § 1 k.c.) – nie dojdzie bowiem do wzajemnego umorzenia wierzytelności. Oświadczenie to staje się skuteczne dopiero z chwilą, gdy doszło do wierzyciela wzajemnego w taki sposób, że mógł się on zapoznać z jego treścią (art. 61 k.c.). Ponadto wspomniane oświadczenie, które nie wymaga zachowania szczególnej formy, powinno być złożone w sposób, który w dostatecznym stopniu ujawnia jego treść” (tak Sąd Apelacyjny w Poznaniu

w wyroku z dnia 05 marca 2014 r., sygn. akt I ACa 1268/13, nie publ., LEX nr 1439256). Potwierdził to stanowisko Sąd Najwyższy stwierdzając, że „przewidziane w art. 499 k.c. oświadczenie o potrąceniu ma charakter konstytutywny, bez niego – mimo spełnienia ustawowych przesłanek potrącenia (art. 498 § 1 k.c.) – nie dojdzie bowiem do wzajemnego umorzenia wierzytelności. Oświadczenie to staje się skuteczne dopiero z chwilą, gdy doszło do wierzyciela wzajemnego w taki sposób, że mógł się on zapoznać z jego treścią (art. 61 k.c.). Ponadto wspomniane oświadczenie, które nie

wymaga zachowania szczególnej formy, powinno być złożone w sposób, który w dostatecznym stopniu ujawnia jego treść” (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 14 lutego 2013 r., sygn. akt II CSK 292/12, nie publ., LEX nr 1318346).

Wobec zatem skutecznego potrącenia wzajemnej wierzytelności P. (1)spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, do czego doszło jeszcze przed wniesieniem pozwu a odpowiadającej wysokości wierzytelności, której stwierdzenia i zasądzenia domagała się D. B., powództwo należało oddalić.

Z uwagi na to, że sąd oddalił powództwo w całości, zdecydował – postępując w myśl dyrektywy odpowiedzialności za wynik procesu – włożyć na powoda obowiązek poniesienia wszystkich kosztów procesu.

Na koszty procesu, które w sumie wyniosły 1.264,00 zł, składały się opłata od pozwu w kwocie 30,00 zł (pokwitowanie na okładce akt, k. 8) oraz wynagrodzenia profesjonalnych pełnomocników stron określone według stawki minimalnej obliczonej od wartości przedmiotu sprawy, tj. w kwotach po 600,00 zł a także koszty opłaty skarbowej od odpisów dokumentów stwierdzających ustanowienie zawodowych pełnomocników procesowych stron w kwotach po 17,00 zł (k. 6 – 7, k. 51 – 52).

Powstania innych kosztów postępowania żadna ze stron nie wykazała i ich zasądzenia nie żądała.

Sąd postanowił obciążyć powoda całością kosztów procesu w łącznej kwocie 1.264,00 zł związanych z wniesieniem pozwu przez profesjonalnego pełnomocnika powoda oraz wniesieniem sprzeciwu przez zawodowego pełnomocnika strony pozwanej oraz zasądzić od powoda na rzecz strony pozwanej kwotę 617,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego. Koszty procesu zasądzone na rzecz strony pozwanej obejmowały zatem koszty związane z zastępstwem procesowym przez zawodowego pełnomocnika, tj. koszty wynagrodzenia pełnomocnika oraz opłaty skarbowej od odpisu dokumentu pełnomocnictwa procesowego.

Jednocześnie kwota 1.264,00 zł wskazana wyżej odpowiadająca całości kosztów postępowania stanowiła na zasadzie unifikacji i koncentracji kosztów postępowania wyraz rozstrzygnięcia o całości kosztów procesu. Wynikało to wprost z zasady unifikacji i zasady koncentracji kosztów postępowania wyrażonej w art. 108. § 1. k.p.c.

Wyżej wskazane względy zdecydowały o tym, że orzeczono jak w sentencji, uznając powództwo na podstawie art. 774. k.c. i art. 353¹. k.c. oraz art. 477. § 1. k.c. i art. 476. k.c. w zw. z art. 471. k.c. oraz art. 498. k.c. i art. 499. k.c. jak i w oparciu o art. 6. k.c. w zw. z art. 232. k.p.c., a także na podstawie pozostałych powołanych w uzasadnieniu przepisów w całości za bezzasadne.

O kosztach orzeczono po myśli art. 98. § 1. i § 3. k.p.c. w zw. z art. 108. § 1. k.p.c. oraz art. 109. § 1. k.p.c. jak i na podstawie art. 28. pkt 1) ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r., poz. 1025 z późn. zm.) oraz w oparciu o § 6. pkt 3) w zw. z § 2. ust. 2. zd. I. rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r., poz. 490 z późn. zm.) jak i w oparciu o § 6. pkt 3) w zw. z § 2. ust. 2. zd. I. rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r., poz. 461 z późn. zm.) a także art. 1. ust. 1. pkt 2) ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r., poz. 783 z późn. zm.).

SSR Michał Bień

Tarnów, dnia 11 stycznia 2016 r.